

Sakatlık indirimi ve asgari geçim indirimi uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[61-13/4]-860
Tarih	05.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 38418978-120[61-13/4]-860 05/08/2013

Konu : Sakatlık indirimi ve asgari geçim indirimi uygulaması

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, bir kamu kurumunda daimi işçi kadrosunda 1 inci derece sakat işçi olarak çalışmakta olduğunuzu belirterek, 15 Aralık 2012 - 14 Ocak 2013 arası ücret ödemesinde hangi yıla ilişkin sakatlık indirimi ve asgari geçim indirimi tutarlarının dikkate alınması gerektiği hakkında Başkanlığımızdan özelge talebinde bulunmaktasınız.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesinde; çalışma gücü kayıp oranı asgari %40 ve üzerinde olanların ücret ve/veya kazançlarına sakatlık derecelerine göre kanunen belirlenen miktarda sakatlık indiriminin uygulanacağı belirtilmiştir.

Aynı Kanunun 61 inci maddesinde, ücretin tanımı yapılmış ve ücret sayılan ödemeler bentler halinde sayılmıştır.

Anılan Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, yapmış oldukları ödemelerden vergi tevkifatı yapacaklar sayılmış olup, aynı fıkranın (1) numaralı bendinde ise, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden, 103 ve 104 üncü maddelere göre vergi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, aynı Kanunun 32 nci maddesinde asgari geçim indirimi uygulamasına ilişkin hükümler yer almakta olup, konu ile ilgili olarak 265 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Asgari Geçim İndirimi Tutarının Hesaplanması" başlıklı 5 inci bölümünde;

"Asgari geçim indirimi yıllık tutarı, ücretlinin asgari geçim indiriminden bir yıl boyunca faydalanacağı net menfaattir. Aylık yapılan ücret ödemelerinde ise asgari geçim indirimi, hesaplanan yıllık tutarın 12'ye bölünmesi suretiyle uygulanacak ve bir ay içerisinde yararlanılabilecek asgari geçim indirimi tutarı, yıllık olarak hesaplanan tutarın 1/12'sini geçemeyecektir.

Asgari geçim indiriminin yıllık tutarı, her ücretli için asgarî ücret üzerinden hesaplanan yıllık vergi tutarını aşamayacak ve yılı içerisinde asgari ücret tutarında meydana gelen değişiklikler, asgari geçim indirimi uygulamasında dikkate alınmayacaktır.

Ücretlinin faydalanacağı azami indirim tutarı, elde ettiği ücret geliri üzerinden hesaplanan gelir vergisi ile sınırlı olduğundan, mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde ücretliye herhangi bir iade yapılmayacaktır." açıklamaları yer almaktadır.

Diğer taraftan, 166 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, memur ve işçi olarak çalışan ücretlilere 15 Aralık-14 Ocak dönemi itibariyle yapılan ödemelere uygulanan gelir vergisi tarifesi hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

Söz konusu Tebliğin "5. Memur ve İşçi Olarak Çalışan Ücretlilere 15 Aralık-14 Ocak Dönemi İtibariyle Yapılan Ödemelere Uygulanan Özel İndirim ve Vergi Tarifesi" başlıklı bölümünde "....193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 96 ncı maddesinde, vergi tevkifatının, 94 üncü madde kapsamına giren nakden veya hesaben yapılan ödemelere uygulanacağı belirtilmiş, hesaben ödeme ise, vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemler olarak tanımlanmıştır. Aynı Kanunun 98 inci maddesinde de, "94 üncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri kârlar ve iratlar ve bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın 20'nci günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar..." hükmü yer almıştır

Bu hükümlere göre, 15 Aralık-14 Ocak dönemi için 15 Aralık 1990 tarihinde peşin olarak ödenen kamu personeli memur aylıklarının 1990 yılı geliri sayılması ve 1990 yılındaki esaslara göre, 15 Aralık-14 Ocak dönemi için işlenmiş olarak 14 Ocak 1991 tarihinde ödenen işçi ücretlerinin ise 1991 yılı geliri sayılarak, 1.1.1991 tarihinden geçerli olan vergi tarifesinin ve özel indirim tutarlarının uygulanarak

vergilendirilmesi gerekmektedir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, 15 Aralık 2012 - 14 Ocak 2013 dönemine ait ücretlerin tahakkuk ve ödemesinin Aralık ayında yapılması halinde söz konusu ödemelerin 2012 yılı geliri sayılması ve 2012 yılı için geçerli olan tutarların indirim konusu yapılması gerekmekte olup, söz konusu ücretlerin tahakkuk ve ödemesinin 2013 Ocak ayında yapılması halinde ise 2013 yılı geliri sayılarak bu yıl için geçerli olan tutarların indirim konusu yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026